

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 13

29. března 2020

Cena: 8 Kč

Duchovní úvaha v čase nouze a úzkosti

Na některé otázky v dané situaci nenalézá snadno odpovědi ani věda, v naší době tolik rozvinutá, ale ani víra, aby se člověk nedopustil falešného zjednodušení. Nákaza, označovaná jako koronavirus, takového mezinárodního a světového rozsahu se dotýká nás všech, ať jsme jakéhokoliv vyznání nebo náboženské vyznání nemáme.

Lidstvo ve svých dějinách čelilo mnohým těžkým situacím a událostem, včetně šířících se zhoubných nákaz. Martin Luther a Jan Amos Komenský ve své době v čase nákazy vyzývali k víře i v ohrožení a nebezpečí života, k dodržování hygienických zásad a zachovávání etického jednání. Duchovní mají být těmi, kteří druhé v obtížných životních chvílích posilují, neboť jako Boží služebníci se mají prokazovat mnohou vytrvalostí v soužení, tísní a úzkostech (2 K 6,4). Současně se nemají nerozumně vystavovat nebezpečí nákazy, jak to zdůrazňoval v pastoračních radách pro takovou situaci Martin Luther. A Komenský nabádal k tomu, že i v obtížných a kritických podmínkách šířící se nákazy je potřebné jednat s lidským soucitem a zdravým rozumem.

Pro nás je taková situace zcela novou zkušeností. Od 10. března letošního roku se začala opatření vlády České republiky zpříšňovat. Omezení jsou nutná, aby se nemoc tolik nešířila a mohlo se předejít tomu, čemu se předejít dá. Když je člověk nemocen, tak se musí od druhých a od běžného života vzdálit, oddělit. Náhle se musí ne jednotlivec, ale celá společnost, celé národy a státy od sebe oddělovat. Asi těžko bychom si představili, že v demokratické a liberální společnosti se na základě všeobecně platného zákazu uzavřou kostely a přestanou se konat bohoslužby a shromáždění. Na určitou chvíli se máme od sebe fyzicky vzdálit, abychom se o to více na naše společná setkání a bohoslužby těšili, až to opět bude možné.

Dostáváme se k podstatě a jádru duchovního života – k osobní víře a k osobní modlitbě. Jsme vedeni z velkého chrámu a slavnostní bohoslužby do uzavřeného pokojíku (Mt 6,6), do svého nitra a svého srdce (Ž 19,15).

Modlíme se pravidelně v tichu soukromí modlitbu Páně „Otče náš“. I když jsme sami, jsme skrze ni spojeni s druhými. V této modlitbě se vyskytuje jako poslední prosba zvolání „zbav nás od zlého“ (Mt 6,13). V tomto čase má tato prosba zcela konkrétní obsah, jako touha srdcí křesťanů z různých míst světa, aby Bůh od nás vzdálil a odvrátil nebezpečnou nákazu. Modlíme se, aby nás Bůh před tímto zcela konkrétním zlem chránil. Není to prosba jen za nás osobně, ale i za druhé lidi – z jakéhokoliv církve, z jakéhokoliv země. Křesťan nemůže být soustředěn jen na vlastní blaho, ale naše víra je odevzdáním sebe i druhých – lidí známých i neznámých – do Boží ochrany, která je jako blahodárný stín, bezpečný úkryt a příkrytí křídla (Ž 91,1-4). Víra spoléhá na Boha, že je v každém okamžiku s námi, a to i v nouzi, strádání, sebeomezení, nebezpečí i ve všech nových situacích, které jsme dosud neprožili.

patriarcha Tomáš Butta, březen L.P. 2020

Psali jsme před sto lety

Dopis z Ostravy. (Pro cyrilometodějskou církev na Ostravsku.) - Z řad lidu - I my na Ostravsku a Těšínsku bedlivě sledujeme celé reformní a cyrilometodějské hnutí náboženské a církevní v Čechách a chceme, aby přelilo se i k nám, kde by byly podmínky pro československou církev. Na Ostravsku, co tu mravní bída, zlořádu, nevěry a pověry, smilstva, zlodějstva, loupeže atd. - zde práce třeba nejvíce. Vedle prvního československého sboru u sv. Mikuláše v Praze měl by zde na Ostravsku povstati druhý sbor naší cyrilometodějské církve. Tu by rázem několik tisíc římských katolíků přešlo do církve československé. Zvláště mezi dělnictvem jeví se čilý hnutí reformní. Před rokem jedna obec římskokatol. s obyvatelstvem německým odstoupila a známa je i obec Radvanice (kde by ale bylo třeba jiného postupu). Na Ostravsku získala československá církev evangelická za loňský rok přes tisíc nových stoupenců bez jakéhokoliv agitace a misie. A uvažte, jak by tu hnutí mohlo růst, kdyby sem československá církev poslala z Prahy apoštola buď kněze nebo laika, který by v Ostravě organizoval české katolíky v samostatný farní sbor.

Český zápas 12. 3. 1920, s. 6

Služba: „Jako na zavalanou“

Před rokem jsem vážně onemocněla. Mé srdce pracuje na 20 procent. Proto už nemohu vykonávat práci faráčky se vším, co obnáší. Mohu ale být „přítelem na telefonu“. Chcete-li si popovídat nebo se vypovídat, jste-li v úzkých, je vám smutno nebo jste osamělí, neostýchejte se a zavolejte mi. Ráda vás vyslechnu. Můžeme se společně pomodlit, společně hledat řešení vaší situace. Ráda budu sdílet vaše radosti i starosti. Peníze nejsou překážkou: stačí mne prozvonit nebo poslat SMS a já se vám ozvu. Volat můžete kdykoliv na číslo: 702 046 110.

Debora Chytilová

Fotografie: T. Novák

Světový den modliteb

V pátek 6. 3. 2020 se opět uskutečnil Světový den modliteb, který se koná tradičně každý první pátek v měsíci březnu. Tento rok nás ženy z jihoafrické Zimbabwe, která byla letošním pořadatelem, vyzývaly, abychom se zamysleli nad biblickým veršem: Vstaň, vezmi lože své a choď! Letošní program byl založen na setkání Ježíše s člověkem, jenž podobně jako lid Zimbabwe opravdu naléhavě potřebuje pomoc. Nejen uzdravení svého fyzického těla, ale i proměnu v oblasti duchovní a sociální. V Husově sboru ČČSH na Vinohradech byl připraven program s bohoslužbou a posleze s promítáním obrázků ve Farskému sání – při vzájemném sdílení a tradičním občerstvení. Přítomna byla i bývalá velvyslankyně v Zimbabwe, paní Marie Imbrová, která zaštiťuje školu v Tengenenge.

red

Odešla profesorka katechetiky a vyučující praktické teologie

Dva dny před svými devadesátými narozeninami zemřela ThDr. Jiřina Kubíková (8. 2. 1930 – 6. 2. 2020) – duchovní, emeritní profesorka Husovy československé bohoslovecké fakulty a autorka řady publikací.

Její dětství i mládí bylo spjato s náboženskou obcí Církve československé husitské v Praze – Vinohradech, kde přijala svátost křtu i svátost biřmování a kde také prošla výukou náboženství. Sama se později aktivně podílela jako laická učitelka na vedení dětských skupin v rámci nedělní školy vinohradské náboženské obce. Po maturitě na reálném gymnáziu v Praze – Karlíně vstoupila do bohoslovecké koleje ČČS(H) a v roce 1949 začala studovat na Husově evangelické bohoslovecké fakultě v Praze a od roku 1950 na nově zřízené Husově československé bohoslovecké fakultě v Praze. Po absolvování studia přijala v roce 1953 svátost kněžského svěcení z rukou biskupa-patriarchy Františka Kováře. Nastoupila do náboženské obce v Karlových Varech, kde mohla poznávat pastorační práci v pohraničí. Později vykonávala svou duchovenskou službu v náboženských obcích v Praze – Michli, Holešovicích, Vyšehradě, Starém Městě, Libni a Malé Straně.

Měla možnost pokračovat ve svém studiu v zahraničí, když se nakrátko uvolnily politické poměry. V roce 1969 získala roční stipendium v Británii. Z rodinných důvodů se však po třech měsících vrátila zpět do Prahy, kde se starala po smrti

svého tatínka o svoji nemocnou maminku. V roce 1973 obhájila disertační práci s názvem „Pastorální psychologie“ a získala doktorát teologie. V letech 1976 - 1977 pracovala v I. odboru v ústředí církve. Od roku 1980 vyučovala na katedře praktické teologie na Husově československé bohoslovecké fakultě v Praze, nejprve jako docentka a od roku 1982 jako profesorka až do roku 1990, kdy odešla do důchodu. Věnovala se pak psaní četných publikací, které vycházely v naší církvi, ale i u dalších vydavatelů.

Je autorkou příručky pro vyučující „Malá katechetická metodika“ a vytvořila též četné publikace pro křesťanské a biblické vzdělávání dětí i dospělých, jakými jsou „Ubran Písma svatého“ (společně s Vlastimilem Zítkem) „Události víry“, „Doma nad Písmem“, „Rozhovory s Ježíšem“, „Dvě království“ nebo „Příroda v Bibli“. Věnovala se tvorbě publikací k rozvíjení křesťanské výchovy v rodině, jakou je „Křesťanský domov“, a zpracovávání katechetických materiálů pro děti. Zabývala se ve více publikacích tématem zvěstování Božího slova, dějinami kazatelství i přípravou a přednesem kázání. Ve studijním textu „Kažte evangelium“, urče-

ném pro laické kazatele, uceleně předkládá kazatelskou metodiku v návaznosti na homiletiku Otto Rutleho. Pro kazatele je určena také její příkladová sbírka „Živá je řeč Boží“. V jejím zájmu byla též evangelizace a misie, kterým věnovala překlady zahraničních prací i své publikace, jako je „Křesťanská misie v 16. – 18. století“. Zpracovala též příručky pro pastorační praxi „Uzdravení“ a „Pracuje Bůh také dnes?“

Dr. Jiřina Kubíková patří mezi odborníky na náboženskou pedagogiku a katechetiku v Církvi československé husitské, kterými jsou dr. Rudolf Urban nebo prof. Rudolf Horský. Je z řady učitelů profesorů tehdejší Husovy československé bohoslovecké fakulty, kteří vedli ve své době zápas o víru, o teologii a o církev.

Sestra prof. Jiřina Kubíková se věnovala též poezii a některé její texty duchovních písní jsou zařazeny i ve Zpěvníku Církve československé husitské. Text písně č. 102 vyjadřuje vděčné osobní vyznání její víry: „Jak jen se odvděčím, co lze ti, Bože, dát za dary, které stále smím z tvých štědrých rukou brát. Tys život daroval, tys k obživě dal zem, od tebe člověk moudrost bral a bere každý den.“ Tato píseň zazněla i 18. února 2020 při rozloučení s ní v Husově sboru v Praze – Holešovicích, kdy jsme poděkovali za její dílo pro církev.

patriarcha Tomáš Butta

Bůh jako oheň spalující, šírající

Dokončení z minulého čísla

Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přeji, aby se mi už vzňal!

L 12,49

Božský oheň se nás může jen lehce dotknout a už se dějí veliké věci! Jen si vzpomeňte na Izaiáše v jeruzalémském chrámě! Řečavým uhlem se anděl dotkne budoucího proroka a jeho rty jsou očistěny a on půjde a bude zvěstovat lidem Boží vůli (Iz 6. kap.).

A ten Božský plamen nemusí jít jen kolem nás, abychom byli zachvázeni tím horkým vanem, může proniknout až do nás, do hloubky bytosti. Jeremiáš má Boha přímo v sobě jako nesnesitelnou palčivost: „Namlouvals mne, Hospodine, a dalť jsem se přemluvit: silnější byl než já, protože zmocnil se mne. Jsem v posměchu každý den, každý se mi posmívá. Nebo jakž jsem začal mluvit více ve jménu jeho. Ale jest v srdci mém jako oheň hořící, zavřený v kostech mých, jehož snažuje se zdržeti, však nemohu“ (Jr 20,7-9).

Vy ale řeknete – Bůh v kostech člověka – to se mohlo stát jen povolánímu a vyvolenímu člověku! Máte pravdu, Boží oheň, Duch svatý je seslán jen na povolání. Ale je v tom opravdový Boží zájem: „Aj, já způsobím, aby slova tvá v ústech tvých byla jako oheň“ (Jr 5,14).

Ten oheň sestupuje na člověka a do člověka proto, aby z něj vyšel ven a sršel a sálal na lidi. Proto Pán Ježíš přišel, aby tím ohněm zaněcoval postupně všechny lidi, celou zemi. Proto ten oheň Ducha svatého dostali apoštolové – aby získávali celý svět, všechny národy pro Krista (Sk 2,3). Vy, kteří tu sedíte, jste také povolání a máte poslání. A já teď myslím na vás všechny a zejména na vás, kteří jste včera přijali jáhenské svěcení. Včerejší shromáždění bylo plné hřejivosti, síly, radosti, důstojnosti a nadšení. Ale bohužel, není tomu tak vždycky. Někdy si nejsem jista, jestli sedím na shromáždění Kristovy církve – takový chlad, srdce je ledové a hlava studená, nic tu nehoří, nic se nerozžehuje, nic nesvítí, nic nerozpaluje. V takových

případech bezpochyby sami připravujeme tuto studivou atmosféru. V posledním čase jsem v našem kostelním prostředí slyšela řadu výroků asi tohoto typu: „My jsme tak hříšní, že nás nezachrání nic jiného, než milost. Vždyť my, kdybychom se kdovíjak snažili, nemůžeme vůbec nic.“ Ta velkolepá skutečnost milosti, která nás jednou může zachránit na Božím soudu, však nesmí být výmlouvou, která bude zakrývat naši lenost, netečnost a nechut' k poslušnému aktivnímu následování Pána. „My sami nemůžeme vůbec nic.“ Z toho by pak vyplývalo, že nemůžeme ani kázat, nemůžeme se ani učit, všechny snahy jsou zbytečné. Tak nač tady vlastně jsme? Můžeme se přeci něčeho chopit – té jedinečné skutečnosti, že jsme byli povoláni! Bůh vás sem zavolal k určitým úkolům, k práci, k výsostnému poslání. On nás nepovolal proto, abychom tu pořád nad sebou tesknili, vzdychali, sténali, nařikali a žalovali na sebe, jak jsme hříšní – My to víme a On to ví! A přeče nás povolal! Z tolika tisíc lidí vás pár, abyste byli jeho lidem

zvláštním, lidem svatým, kněžstvem královským, abyste mu šli do světa sloužit, aby už tady byl váš modlitební život co nejbohatší, vaše studijní výsledky co nejlepší, aby se ve vás rozezvulo to, co je ve vás nejkrásnější a nejcennější (a v každém z nás něco takového je), aby potom bylo vaše kazatelské slovo a pastýřské slovo co neúčinnější – takové vás Bůh potřebuje dnes! Pán Ježíš drží v ruce oheň a vy se musíte chytit jako pochodně, abyste mohli zapalovat druhé.

„Aj, já zanítím v tobě oheň ... a nezhasne ten plamen přeprudký“ (Ez 20,45,47,48).

Tak to je psáno v Ezechielovi a v Žalmu 104 čteme: „...On činí posly své duchy, služebníky své oheň plápolající.“

Přáli bychom si to všichni, abyste byli takovými vroucími služebníky. Každá náboženská obec potřebuje ne chladného a upjatého úředníka, ani obyčejného všedního kamaráda, ale kněze, planoucího svatým nadšením. A může mít radost, že i mezi vámi ten Duch svatý začíná jiskřit. Někdy sedávám na našich kolejních bohoslužbách a padá na

mne taková únava, že si myslím, že ani rty ke zpěvu neotevřou. A pak najednou přijde mladý kazatel, který se vědomě otevřel té síle Ducha, a ta síla, která není jeho, ta z něj jde ven – anebo je to mladá kazatelka – a najednou je to radost a všechno se v člověku rozezní a můžeme zpívat a je po ochablosti – „zdali v nás srdce nehořelo, když nám otvíral Písma!“ (L 24,32)

Mohu vás ujistit, že tato možnost kazatelské síly se otevírá vám všem. Vám všem! Bůh dá Ducha svatého těm, kdo o něj opravdu prosí. Pán Ježíš nám to výslovně slíbil. On vás jednoho po druhém bude křtít Duchem svatým a ohněm, jen když o to budete stát, když na to budete dychtivě očekávat, když za to budete horlivě prosit, když o to budete modlitebně zápasit. „Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přeji, aby se už vzňal!“ Pán Ježíš vás chce použít v tomto světě. Koho jiného má než vás? Pán Ježíš si žádá nejen váš intelekt, ale také vaše srdce. Přeje si, abyste hořeli jeho plamenem. Splňte mu to přání! Amen.

Jiřina Kubíková

Nad Písmem

Paradox kříže

„Ve způsobech vyjádření těch, kdo se chvějí, se zvěstuje naděje těch, kdo opětovně vstávají.“

(Sv. Augustin)

Příběh o vzkříšení Lazara, naše dnešní perikopa, fascinuje již po dlouhá staletí mnohé myslitele tradice. Stejně tak ale i umělce, z nichž nejeden nad ním rozjímá třeba i kriticky. Především však oslovuje nás všechny, čtenáře a posluchače bez rozdílu. Ať již patříme mezi jeho obdivovatele či kritiky, jedno nad

ním máme všichni společně. Tento příběh nás totiž doslova nutí, abychom se nad ním zamysleli tvář v tvář vlastnímu životu a bolestnému faktu smrti. Našeho fyzického konce, který čeká bez rozdílu každého z nás.

Rád bych dnes vzpomenul dvě významné osobnosti, které se nad naším evangeliem ve svém díle pozoruhodně pozastavily. Jedná se o dvě známá jména, z nichž každé patří do úplně jiné doby a v životě i díle zastávali jejich nositelé mnoh-

dy úplně opačné postoje. Přesto však jejich hluboké myšlenky, které se dokážou nezaměnitelně doplnit, nám, jak věřím, pomohou tajemství našeho evangelia otevřít. Prvním z nich je velký spisovatel Karel Čapek. Příběhu o Lazarově vzkříšení věnoval jednu kapitolu své „Knihy apokryfů“. Čapek v ní parafrazuje se svým nezaměnitelným prozaickým přístupem celý děj příběhu, aby došel až k mrazivému finále. Lazar, vzkříšený z mrtvých, se v něm totiž neraduje, nýbrž před svými blízkými zůstává smutný a plný strachu. I po tom, co prožil, zázraku, který na něm Ježíš učinil, si uvědomuje, že dále stárne, dále mu ubývá sil a především, stále se bojí smrti. Myslím si, že se zde Čapkovi v duchu umělecké intence, na kterou má jako autor jistě právo, podařilo zaznamenat jednu velice důležitou skutečnost. Mnozí lidé by si totiž velice přáli, aby příběh o Lazarovi proběhl jinak. Aby dosvědčil naši záchranu před fyzickou smrtí, která nás trápí jako bolest největší. Neúprosnost a nevyhnutelnost smrti totiž mnohé z nás odvádí od víry i naděje. Od smyslu života vůbec. Stejně tak i od skutečné pointy našeho příběhu tak, jak nám ji otevírá zvěst Písma. Čapek přesně vystihl, že nahlízet takto na naše evangelium vede jen ke smutku, strachu, sklíčenosti a pocitu bezmoci.

Avšak, vraťme se nad stránky Písma. Smysl našeho příběhu je totiž zcela opačný. Při jeho četbě dnes nesmíme především zapomenout, že nás zastihuje krátce před Velikonocemi. Ježíš již kráčí do Jeruzaléma vstříc kříži a cestou projevuje veliký soucit nad Lazarem, který je s ním v údělu smrti spojen. Jdoucí na smrt volá svého přítele z hrobu. Ne, nemohl nás evangelista Jan lépe ujistit, že celý příběh pře-

devším ohlašuje to hlavní, co se má o Velikonocích odehrát. Ježíš kráčí skrze kříž, skrze smrt k vítězství. V kříži, ano v jeho smrti, objevíme záhy spolu s apoštolem Pavlem jeho i naše vítězství. V žádném případě není a nechce být naše evangelium lacinou povídačkou, která nám chce osladit těžký život a na chvíli nás omámit iluzí, že smrt není až tak tíživá, jak se nám zdá. Naopak. Ježíš nás nezachraňuje z fyzické smrti ani před ní. Jsme smrtelní, zemřeme. Příběh o Lazarovi přináší totiž docela jinou zvěst: Ježíš nás zachraňuje ve smrti! Sám za nás z lásky svůj život pokládá. Přijímá smrt pro nás a za nás, aby nám v ní mohl dát objevit pravý život. Život v tom pravém slova smyslu, k němuž vede cesta paradoxně životem, který žije až k darování sebe sama. Cestu od narození k smrti mění ve své smrti i v naší smrti s ním v cestu „Ze smrti do života“, jak trefně nazval jednu ze svých knížek, dodnes v naší církvi známou, Jindřich Mánek. Ježíš především mění roli smrti v našem životě. Nabízí nám cestou oběti dojít do smrti jako do brány, která vede k životu. Umírat s Kristem a vstát s ním, to je přece ten nehlubší smysl Velikonoc, smysl našeho křtu, jak jej budeme zanedlouho prožívat o vigílii Bílé soboty. Je to paradox. Paradox kříže i celého křesťanství, ale i navzdory tomu cesta pravá. Cesta života.

Lazarovo vzkříšení je znamením Ježíšova vzkříšení, velikonocního tajemství. Dává naději daleko překračující naše obzory života. Mrtvý Lazar v našem příběhu je totiž symbolem každého z nás, kteří umíráme nejen fyzicky, ale především mřeme pod tíhou hříchu. Nad Lazarem i nad námi stojí však vzkříšený Ježíš. Právě nyní, právě dnes. Dnes má s námi soucit, tak jako kdysi s Lazarem a jeho rodinou. A jako Lazara zavolal z hrobu, volá dnes nás. Skrze křest, víru a život, který se pro druhé sebe sama vzdává. Volá nás ve smrti, volá ze smrti do života.

Slíbil jsem na začátku, že společně vzpomeneme dva velké myslitele. Naši úvahu jsme začali s Karlem Čapkem a zakončíme ji se sv. Augustinem. Právě on totiž vystihl nejlépe, že dnešní evangelium je nám skutečně dnešním, neboť se odehrává dnes a s námi, když napsal: „Proč se Kristus zachvívá u Lazara hrobu? Zda to není proto, aby tě naučil, že se musíš otrást, pokud spatříš, že jsi pod útlakem a nadvládou velkého množství hříchů? Zpytoval ses, uznal ses únikem a řekl sis: udělal jsem tento hřích a Bůh mi odpustil ... Když mluvíš tímto způsobem, pak se Kristus rozechvívá, protože se v tobě chvěje tvá víra. Ve způsobech vyjádření těch, kdo se chvějí, se zvěstuje naděje těch, kdo opětovně vstávají.“ Amen.

(Augustin, Tractat In Loh., cit. dle Cantalamessa, A., Slovo a život).

Vladimír Hrabá

Z kazatelského plánu

5. neděle postní (JUDICA)

Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmí se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záluďným a podlým! Tys přeče moje záštita, Bože.

(Žalm 43,1-2)

První čtení: Ezechiel 37,12-14

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.

3. Aby upřímným pokáním a vnitřní očistou si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, daruj nám svou milost, ať posloucháme tvá přikázání a toužíme po tvých zaslíbeních, abychom se v proměnách času drželi pravých radostí! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,8-11

Evangelium: Jan 11,1-45

Verše k obětování: Žalm 119,107

Verš k požehnání: Jan 11,26

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, svou ustavičnou pomocí ochraňuj nás, které jsi občerstvil svatými dary chleba a kalicha! Prosíme o te ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 63, 118, 88, 244, 163, 176, 179, 324

Jan 11, 1-45

Pane náš,
otevíráš nám cestu ze smrti do života,
když před námi otvíráš tajemné dějství Velikonoc.
Dej nám dar odvahy podívat se na sebe sama před tebou pravdivě.
Přiznat si, proč jsme zemřeli v hříchu,
abychom zemřeli sobě spolu s tebou a s tebou také vstali k životu.
Pozvedni nás k naději a dej,
ať se naše srdce před tebou chvěje vděčností zachráněných.

Božena Němcová a její cesty po Slovensku

Bytostná vypravěčka se výrazně podílela na vzniku novodobé české prózy, vytvořila typ českého epického umění, které pokračovalo osobitou narací přes Haška k Hrabalovi. Z díla Boženy Němcové žije spíše než Babička segment o Viktorce, povídka Divá Bára – a oblíbené pohádky, zrozené z její etnografické práce, při níž projevovala talent, systematickosti a zaujetí badatelky.

Němcová se první zajímala o kulturu slovenského národa nejen v rámci všeslovanskosti, ale chápala její svébytnost a přístupovala k ní s úctou. Českému národu ji přiblížila jako málokdo. Setkávala se už v polovině čtyřicátých let se Slováky, kteří žili v Čechách, a se slovenskými texty; vedla obsáhlou korespondenci s „národovci“. Vzdor kritice ze strany části pražské inteligence prosazovala myšlenku česko-slovenské spolupráce, což jí vyneslo přezdívku „Slovačka“.

V r. 1850 Josefa Němce přeložili do Uher, jeho rodina však z více důvodů musela zůstat v Praze. Agilní paní Božena navštívila manžela několikrát. Během cest po Slovensku sbírala materiál pro svoji tvorbu a navštěvovala umělecké a pokrokové „aktivistické“ kruhy. Setkávala se s vřelým přijetím. Vytěžila literární kontakty, zamilovala se do slovenských hor, začala se věnovat cestopisným črtám a národopisným obrázkům, citlivě zachytila rozdíly mezi etniky.

Osud udeřil nejprve v podobě smrti milovaného syna Hynka. Z důvodů „velezrádné“ politické činnosti zastavili Němcovi službu i plat, v r. 1855 pozbyl zaměstnání. Paní Božena se přesto ještě téhož roku na Slovensko vrátila. Procházela naposledy milé kouty, zachycovala lidovou slovesnost, popisovala zvyky, kroje, mentalitu. Pro uherskou policii se stala podezřelou osobou: vypověděli ji ze země.

Němcová čerpala tvůrčí energii ze slovenských zážitků dlouho poté. Kromě Slovenských pohádek a pověstí (1857), v nichž zachovává ducha originálního podání s jazykovými odlišnostmi, námětů na povídky a drobnějších studií vytěžila například obsáhlejší Kraje a lesy ve Zvolensku (1859) a Obrazy ze života slovenského (1859). Zasáhla i do slovenské kultury, v níž zapůsobila na epické žánry a ovlivnila tvorbu významných autorů.

Zdroj: Wikipedia.com

Františka Vrbenská

Jaký je kód dnešní doby?

Přemýšlíme o specifčnosti naší doby a chtěli bychom porozumět jejímu „kódu“. Vidíme přitom, že technické, geopolitické a ekonomické změny probíhají nebezpečně rychle. Společenské vazby a mezilidské vztahy jsou však často vágní a nepřilíš stabilní. Ve vztahu k nejbližším projevujeme málo odpovědnosti. Někteří touží užívat si a nejraději by pociťovali bezbřehou svobodu. V řadě z nás současnost vzbuzuje pocity neklidu až strachu. Vnitřně cítíme, že schází potřebná mezilidská souměřitelnost a solidarita. Jeden druhému dostatečně nenasloucháme. Současná doba je velmi úspěšná, roztěkaná a příliš povrchní. Nemáme čas vnímat krásu přírody, obohacovat svou duši uměním. Podřizujeme v řadě případů životní styl nejen penězům, ale pomyslným hodnotám, jako je značkové oblečení, zahraniční dovolená, vila s bazénem, luxusní auta. Mnozí z nás jsou pohříchu egoističtí, s povrchními cíli. Zaměřují se především na pohodlí, ovládá je lenost.

Spolu s Rio Preisnerem se proto ptáme, jaký vztah má moderní Evropa k Bohu, nikoli mrtvému Bohu filosofů, ale k Bohu Abrahama, Izáka, Jáka, bez

jehož milosti se nic nemůže dařit. Preisner uvažuje: „Pro mne však i ty sebevíc lidské dějiny jsou beze smyslu, není-li v nich přítomen Bůh. Smysluplné dějiny, ty jsou pro mne dány nakonec procesem bolestného vyrovnávání omezené lidské svobody – omezené nejvíce tam, kde se svoboda vydává za absolutní – tedy procesem vyrovnávání omezené lidské svobody s neomezenou spásou Boží.“ Rozpory se nám může dařit překlenovat důvěrou a nadějí ve spásnou ruku Boží.

Je třeba nezapomínat na častou sebereflexi, usilovat o to, abychom měli srovnané hodnoty, chápat, jaká jsou nebezpečí dnešní doby. Je nezbytné uvědomit si, že je tu s námi věrně Vzkříšený Kristus. Jde nám naproti, vnímá nás v našich strážních, bolestech, nejistotách, v naší vytrácející se odvaze, v našem hledání pravdy, v našem úsilí o lásku k bližnímu.

Otevřme se hlasu Božího Syna, nepřeslechněme ten tichý hlas. On ví, jak nás oslovit, k tomu je však třeba naší plné důvěry, soustředění celé naší bytosti, nejniternější otevřenosti, hluboké sebereflexe a nakonec skutečného sebedarování.

Olga Nytrová

„Pravé obrácení nespočívá v tom, abychom do puntíku zachovávali všechna možná i nemožná pravidla a ustanovení podle toho, jak to vyžaduje náš momentální životní stav. Snadno se nám totiž pak může stát, že se vytratí to podstatné - vědomí, že pravé obrácení spočívá v proměně našeho srdce.“
Richard Rohr

Modleme se s Tomášem Kempenským:

„Obětují ti rovněž i všechny své dobré vlastnosti, ačkoli je jich velmi málo a jsou nedokonalé, abys je opravil a posvětil, aby ti byly milé a příjemné. Stále mě zdokonaluj a veď mne, lenivého a neužitečného člověka, k blaženému a chvályhodnému cíli.“

Těžká doba

Ocitli jsme se vrženi do času, kdy musíme snést izolaci od svých blízkých. Ti, kdo jsou pohybliví a doma, především mladší ročníky, ti se přece jenom obstarají. Jenže co ti starší, případně nemohoucí?

Málokdo bere na zřetel fakt, že již lidé v prvním patře jsou často velice omezeni ve svých možnostech vyjít na ulici. Přitom mají velkou výhodu v tom, že se z okna ještě domluví s lidmi na chodníku, mohou pozorovat ruch venku a rozeznají známé tváře. Možnost sejít schody v domě, kde chybí výtah, nebo tam, kde je vchod do domu výše než tři čtyři schody, často znamená odmítnutí.

Pohyb po schodech je často omezen bolestí kloubů, potížemi s rovnováhou, dušností. Pokud se již statečný člověk odváží vyjít z domu, jen málokde mívá možnost poté usednout na lavičku (a ještě méně na lavičku s opěrkou, z níž se bez pomoci zvedne) a často se marně rozhlíží po odpočinkové zóně další. Na sídlišťích je málo plotů, o něž se opře, málo laviček, které zůstaly neodstraněné, když se u nich shromáždila veselá mládež.

Dívejme se v těchto dnech kolem sebe a přemýšlejme, jak učinit celé naše prostředí přívětivější. Poptejme se sousedů, jak jim můžeme pomoci, jaký nákup dovézt, a třeba my sami zjistíme, že oni mohou pomoci nám. Svými zkušenostmi, vzpomínkami, námi zapomenutou dovedností. Dokonce i tím, co dokážou zvládnout, a někdy i optimismem, jaký bychom mohli závidět.

Pokud nemohou opustit dům, donesme za nimi kousek jara, třeba jen rašící větvičku, s dětmi vyrobíme jednoduchou „skalku“ z misky (třeba plastové od zeleniny či ovoce), mechu, trávy, kamínkem a něčím kvetoucím - však on už se i plevel snaží. Kousek přírody člověka osvěží. I kdybyste po partajích rozdali po jedné kočičce a jehnědě, způsobíte malé zázraky. Svým blízkým telefonujme, posílajme fotografie, povídejme si o všem, co děláme. Všichni potřebujeme vědět jeden o druhém, ať už jsou odloučeni od přímého kontaktu (v nemocnicích a LDN) nebo sedí doma v karanténě. Budme spolu navzdory bariérám. Máme velkou šanci vyhrát prosté člověčenství a vřelou sousedskost v každém z nás.

Hana Mudrová

Seniorský

Stáří mi vytrvale klepe na dveře, narození vnoučka mě proměnilo nedávno v dědečka, kamarádi při pozdravu pohazují šedivou hřívou a na prstech vypočítávají problémy a zákeřné choroby, které se tu i tam, potvůrky, v těle nenápadně uhnízdiily.

Prstů začíná být nějak málo, takže jsem požádal spolužáka a vynálezce Karla, aby objevil řešení situace, kdy utrácím v lékárně víc jak v hospodě. - Vím o jednom - prohodil Karel - musíme ovšem přinutit vládu k reformám 21. století. Jak? Senioři nastoupí sami do vězení a zločinci se přestěhují do domovů důchodců.

Prosím tě, jaký by to mělo smysl? - namítl jsem užasle - Důchodci ve vězení? - Karel se usmál - Tak si piš: Senioři budou mít denně přístup ke sprše, zajištěný volný čas, pravidelné procházky, zdravotní a stomatologické kontroly a přísun léků. K tomu nárok na kolečková křesla a místo aby za ubytování platili, dostanou vhodný finanční příjem. Navíc mohou využívat dohledu všudypřítomných kamer, v případě potřeby se jim dostane okamžité pomoci. Lůžka se převléknou dvakrát týdně, stejně tak probíhá výměna prádla. Každých dvacet minut letmá návštěva dozorce, zato kompletní strava se vozí až na pokoj. Ve zvláštní místnosti přijímají návštěvy příbuzných. Zajištěný mají přístup do knihovny, do tělocvičny, k fyzické i psychické terapii, taky do bazénu a k tomu právo na bezplatné vzdělávání. Na osobní žádost budou mít i bezplatně k dispozici boty, pantofle, pyžamo, počítač, mohou se dívat na televizi, poslouchat rádio a neomezeně telefonovat. Ředitelská rada řeší stížnosti a musí dodržovat morální kodex slušného chování. Oproti tomu zločinci budou dostávat studené, v lepším případě vlažné jídlo, žít budou osaměle a bez dohledu, světla se jim vypnou ve 22 hodin, hygienický nárok mají na jednu koupel týdně, žít budou v malém pokojíku za 2 tisíce euro měsíčně, bez naděje, že se z takového zařízení dostanou ven živí. Konečně bude spravedlnost pro všechny - vzdychl jsem a pohlídl Karla po tváři - Svoboda je pěkná věc, není na ni v světě žádná klec, já žádám o zatčení nebezpečného pachatele dnešního seniorského fejetonu, přátel zdravého životního stylu a vytrvalého šonu.

Jan Schwarz

Tomáš Masaryk v Lounech

V pátek 6. 3. 2020 navštívil Louny pan Tomáš Masaryk, praprasynovec prezidenta Masaryka. Pan Masaryk se zástupci města uctil památku svého předka u pomníku, odhaleného před dvěma lety při příležitosti 100. výročí založení Československa, a besedoval se žáky gymnázia V. Hlavatého. Jeho pobyt v Lounech byl zakončen ve sboru Dr. K. Farského, kde se konala beseda s občany. Na úvod rozhovoru pana Masaryka s přítomnými návštěvníky kostela seznámila farářka Helena Smolová posluchače s historií vztahů Církve československé a Tomáše Garrigua Masaryka, a také připomněla pohnuté chvíle jeho úmrtí v září 1937, které hluboce zasáhlo členy zdejší náboženské obce, jak dokládají zápisy v kronice.

Podvečer v husitském sboru zpřijemnil svým vystoupením chrámový pěvecký sbor pod vedením předsedkyně a varhanice Ivany Derflerové.

NO Louny

Slavení Velikonoc s dětmi

Bliží se Velikonoce a všude se to hemží králíčky a kuřátky. A já přemýšlím, jak pojmut slavení Velikonoc u nás v rodině. Jak to udělat, aby Velikonoce nebyly jen pouhou oslavou jara? Tedy, nic proti jaru, ale je škoda, když v záplavě roztomilých mládětek ztrácíme křesťanskou zvěst o Ježíši. Velikonoční příběh, který je pro křesťanství klíčový, je zároveň těžko uchopitelný pro práci s dětmi. Zřejmě je těžko uchopitelný i pro nás dospělé, a proto není tak snadné převést jej do dětského jazyka. Zatímco v adventu si můžu vybírat z celé řady materiálů pro děti, že často ani nevím, jak se v tom zorientovat, na Velikonoce se nabídka značně tenčí. To přeci ale neznamená, že na předávání velikonoční zvěsti rezignuji. Naopak, beru to jako výzvu, jak prohloubit také svou vlastní víru. Víím totiž, že musím mít sama ve své víře jasno, abych o ní mohla mluvit se svým čtyřletým synem. Jako odrazový můstek pro velikonoční povídání nám poslouží malá papírová hra - velikonoční domino, která je takovým hravým zhmotněním příběhu o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma, tak jak jej čteme v Markově evangeliu (11,7-10): Oslátka přivedli k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. Mnozí rozprostřeli na cestu své pláště a jiní zelené ratolesti z polí. A ti, kdo šli před ním i za ním, volali: „Hosanna! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově, požehnáno buď přicházející království našeho otce Davida. Hosanna na výsostech!“

Těším se na synovo radostné volání „hosanna“ při hře, díky kterému objevím v sobě odvahu pustit se na ten tenký led a vyprávět mu pak o tom, co tento příběh znamená dnes pro mne.

Anna Radová, pastorační asistentka NO Čelákovice

Z ekumeny

LIBANONSKÉ SETKÁNÍ SE ZABÝVALO VIZÍ INKLUZIVNĚJŠÍ GLOBÁLNÍ CÍRKVE

Katholikos arménské církve v Kilikii Aram I. hostil od 31. ledna do 2. února v libanonském Anteliasu skupinu církevních vůdců, kteří společně hledali vnímavější a inkluzivnější vizi ekumeny. Dvacet pět účastníků – z Libanonu, Švýcarska, Ghany, Vatikánu, Indie, Thajska, Spojených států, Finska, Švédska, Keni, Indonésie, Burundi, Jordánska, Německa a Jižní Koreje – se shromáždilo, aby uvažovali o realitě, problémech a výzvách současné ekumeny a pokusili se nalézt nové a relevantní způsoby, jak formulovat vizi budoucnosti.

Účelem setkání bylo vytvořit a předložit návrh prohlášení, které by vyzývalo ke vnímavější a inkluzivnější představě ekumeny.

Rev. Dr. Angélique Walker-Smithová, členka Ústředního výboru Světové rady církví (SRC), řekla, že diskuze probíhá v době dramatických změn, které se dějí jak v církvi, tak i ve společnosti. „Prohlášení vzbuzuje naději, že by se mohlo stát průlomovým dokumentem, který pomůže vést svědectví církve k jednotě, spravedlnosti a misii dnes i v budoucnosti,“ prohlásila.

Jonas Jonson, emeritní biskup Švédské církve ze strängnäske diecéze, který také dříve působil v Ústředním výboru SRC, vyjádřil názor, že ve světě, který čelí hluboké krizi, dramatické klimatické změně, vzrůstající nespravedlnosti, autoritativním režimům, politickému náboženství, anti-liberálním názorům a ztrátě paměti, musí ekumenické hnutí ve všech svých dimenzích táhnout za jeden provaz. „Ekumenické hnutí přesahuje církve i nejrůznější ekumenické organizace, musí však zůstat hlasem církve a nástrojem duchovní a morální obnovy. Musí se vyvarovat toho, aby se stalo pouhou administrativou řízenou byrokraty; hnutí musí zůstat zakořeněné mezi lidmi, kteří jsou upřímně oddaní uzdravování a osvobození lidstva.“

Bývalý generální tajemník Reformované církve Spojených států amerických Wes Granberg-Michaelson, nyní působící ve vedoucím týmu Globálního křesťanského fóra, poznamenal, že schůzku považuje za užitečnou a konstruktivní. „Když jsem vzal v potaz každého zástupce a odhadl dobu jeho působení v ekumeně, vyšlo mi, že je v této místnosti nashromážděno 500 let ekumenické zkušenosti,“ prohlásil.

Diskuze v Bejrútu podle něj ukázala čerstvé odhodlání k široké a všezahrnující představě ekumeny usilující o obnovu stvoření, obrodu křesťanské duchovnosti zdola a jednotu církve v naději na jednotu lidstva.

„Seberte odvahu a vydejte se na pouť!“ povzbudil Jonson církevní vůdce. „Připravte se na eucharistické společenství a pozvedněte znamení spravedlnosti a naděje. Ještě nikdy církev tolik nepotřebovala duchovní, tvůrčí a morální vedení pevně zakotvené ve víře a žijící v naději.“

Jonson připomněl, že 60 let jeho ekumenické pouti započalo, když legendární biskup Ireaneus z krétského Kastelli otevřel své srdce ortodoxní spiritualitě skrze inspirativní a pozoruhodnou sociální činnost. „Toto mě naučilo inkluzivnímu ekumenismu. Od té doby jsem se setkával s přáteli na všech kontinentech, kteří udrželi mé srdce vroucí a mou naději živoucí. Opětovné setkání s některými z nich v Anteliasu mi poskytlo nový vhled a inspiraci.“

Zdroj: www.oikoumene.org/en/press-centre/news/libanon-meeting-explores-vision-for-more-inclusive-global-church, přeložila Kateřina Vítková

Církev československá husitská nabízí pracovní uplatnění na plný úvazek v pozici

správce rekreačního zařízení Betlém v Janských Lázních

<http://www.betlempenzion.cz/>

Kvalifikační předpoklady:

organizační schopnosti
dobrá užitelská znalost práce s počítačem
alespoň základní znalost anglického nebo jiného světového jazyka
technické dovednosti, aktivní přístup

Nabízíme:

pracovní poměr na plný úvazek, ubytování,
k pevné mzdě také variabilní složku ohodnocení dle dosažených
výnosů, služební automobil, možné pracovní uplatnění
i pro partnerskou dvojici

Příhlášky s životopisem a vyjádřením motivace a zájmu o tuto
pozici je možné zasílat na adresu personalistika@ccsh.cz
do 15. dubna 2020.

Pro více informací o pracovní náplni správce RZ Betlém
lze kontaktovat Mgr. Petr Číška, ředitele IEP CCŠH,
petr.cisko@iepcsh.cz, tel: 734 390 575.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Vzkříšení Lazara

Seřaďte věty příběhu do správného pořadí a získáte písmenka do tajenky.

- Lazar vyšel z hrobu. (N)
- Když Marta slyšela, že Ježíš přichází, šla mu naproti. (Ě)
- Pak za Ježíšem přišla plačící Marie. (V)
- Mnozí z Židů, kteří to viděli, uvěřili, že je Ježíš Mesiáš. (E)
- Lazar, bratr Marie a Marty z Betanie, onemocněl. (K)
- Potom Ježíš zvolal: „Lazare, pojď ven!“ (M)
- Sestry vzkázaly Ježíšovi, že jeho přítel Lazar stůně. (D)
- Když přišel do Betanie, Lazar byl již mrtev. (V)
- Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr bude žít. Já jsem vzkříšení i život. Kdo ve mne věří, bude živ navěky.“ (Í)
- Řekla mu: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel.“ (Ř)
- Ježíš se k nim vypravil až po dvou dnech. (O)
- Ježíš s ní šel k Lazarovu hrobu a poručil, aby zvedli kámen, který jej zavíral. (E)

(Řešení z minulého čísla: Farizeové Ježíšovi vytýkali, že uzdravil slepého v sobotu.)
Jana Krajčířiková

Velikonoční domino

- hra pro Květnou neděli

Pražská diecéze ve spolupráci s NO Praha Staré Město v rámci své ediční komise vydala pro dny nadcházejících svátků Velikonoční domino od již známé a osvědčené ilustrátorky Aničky Radové. S trochou šikovnosti si děti vystřihají kartičky na cestu do Jeruzaléma, aby tam mohly ve finále hry vjet na oslíku slavnostní bránou. Cena domina je 18 Kč a je možné jej objednat na: urad@ccshpraha.cz, tel: 234 760 058

Více na stránkách pražské diecéze

Vladimíra Drdová,
tajemnice ediční komise

Autor kresby: Tomáš Altman

